వారం వారం కథాప్రభ

" గ్రామీణ మనస్తత్వాన్ని జీర్ణించుకొన్న వాళ్ల కల్లాకపటం లేని వాళ్లుగా ఉంటారు. ఘోరమైన అబద్ధాలాడరు. అంటే నాగరికులమని చెప్పుకునే వ్యాపార నాగరికత జీర్ణించుకున్నవారిలాగా. మనకు లాగా వాళ్లకు డబ్బు మీద మోజుం డదు. వాళ్ల మనస్తత్వాలంటే నాకు చాలా ఇష్టం.... "

నా మాటలు విని సునీల్ పకపకా నవ్వాడు. అతడలా నవ్వుతుంటే నా ముఖం చిన్నబోయింది.

"మహేందర్ ...! నువ్వింకా బి.సి యుగంలోనే ఉన్నట్టున్నావు. ఇప్పుడు ఊర్లు మునపట్లా లేవు. సర్వదుర్లక్షణాలూ ఊళ్లోకి ప్రవేశించాయి. డబ్బు తన వికృత రూపాన్ని ఊళ్లమీద చూపుతూనే ఉంది." అన్నాడు.

"సునీల్ ! నీ మాటలు ఎంతో కొంత నిజమే కావచ్చు. కాని మా ఊరి సంగతి నీకు బాగా తెలియదు. మా ఊరు పట్టణాలకు చాలా దూరంలో ఉంది. అక్కడి మనుషులు వ్యాపారనాగరికత మోజులోపడ్డారని నేననుకోను. పాలు తీసుకెళ్లి పట్టణంలో అమ్ముకోవడం లాంటి పనులు కూడా వాళ్ల చేయడం లేదు. ఇప్పటికీ...' 'అన్నాను.

" కావచ్చు. పట్టణాలకు చాలా దూరంలో ఉంటే అదెలా సాధ్యపడుతుంది? అయినా ఊరూరుకీ తిరిగి పాలు సేకరించుక పోయేవాళ్ల మీ ఊరికి రావడంలేదని నేననుకోను. నీకు మీ ఊరుమీద, పల్లెటూళ్ల మీద చాలా ప్రేమున్న మాట నిజమే కానీ ...చాలాకాలం నుంచి నీకు ఊళ్లతో ఉన్న సంబంధాలు అంతంత మాత్రమే! తేపకోసారి పోయిరావడమే తప్ప అక్కడే నివశించడం లేదు. అందువల్ల నీకు వాట్ని గురించి స్పష్టంగా తెలుసునని నేననుకోను. పోగా ఇరవైపాతికేళ్ల క్రితం నాటి అమాయకపు తెలంగాణా పల్లెలే నీకు కనబడు తున్నాయి. ఇప్పుడు ఊళ్లలో చాలా మార్పులొచ్చాయి. ఊళ్లిప్పుడు నువ్వను కుంటున్నట్టుగా అమాయకమైన కన్నెపిల్లల్లా లేవు. అనుభవాలసారంతో గడుసువైన ప్రౌఢస్త్రీల్లా ఉన్నాయి."

సునీల్ వాడిన ప్రతీకలు నాకు నవ్వు తెప్పించాయి.

"అయితే కావచ్చు. కన్నెపిల్లలెప్పుడూ కన్నెపిల్లల్లాగే ఉండరు కదా! కొన్ని మార్పులొస్తే రావచ్చుకానీ వాళ్ల మనస్తత్వాలు , ప్రేమానురాగాలు నన్ను ఇంకా ఊరివైపే మొగ్గేట్టు చేస్తున్నాయి."

నా మాటలు అమాయకుడి మాటల్లాగా అనిపించాయేమో, సన్నగా నవ్వాడు సునీల్.

"సునీల్ ! ఇందులో నాకేం అసహజమైనవి అగుపించడం లేదు. మారుతున్నకాలం, అవసరాలు, పెరుగుతున్న వేగం వాళ్లలో కొన్ని మార్పులు తెస్తున్నా యేమో! తెస్తాయికూడా! అయితే నువ్వన్నట్టు వాళ్లెంత మారినట్టనిపించినా సోకాల్డ్ నాగరికులన బడే వాళ్లకున్నంత స్వార్థం, మాయదారితనం వాళ్లకు లేదన్న విషయం నువ్వు మరిచిపోవద్దు" అన్నాను.

"ఉద్యోగరీత్యా గ్రామాలకు దూరంగా ఉంటున్నా గ్రామాల మీద నీకున్న ప్రేమకూ , అభిమానానికీ హాట్సాఫ్! గ్రామాలపై నీకున్న ప్రేమ మనస్ఫూర్తిగా ఉన్నదేనని నా అభిప్రాయం. అయితే నేననేది గ్రామీణుల్లోనూ యాంత్రిక నాగరి కత ప్రభావం పడిందని, వాళ్లా మునుపటంత నిష్కల్మషంగా , నిష్కపటం గా ఉండటం లేదు' ' అన్నాడు సునీల్ .

ఏ కొంత మార్పు వస్తే వచ్చి ఉండవచ్చు. కానీ నువ్వెంత చెప్పినా మన సంస్కృతీ సంప్రదాయాలు, నిజమైన నాగరికత గ్రామాల్లోనే బతికున్నాయని నేను నమ్ముతాను" అన్నాను.

" ఓకే దోస్త్ ..నీ నమ్మకాన్ని ఎందుకు కాదనాలి? అయితే వాళ్ల మనస్తత్వాల్లో, ప్రవర్తనలో వచ్చిన మార్పులను నీకు ప్రత్యక్షంగా అనుభవపూర్వకంగా అర్థ మయ్యేట్టు చేస్తాను. కాలికి పెడితే మెడకు , మెడకు పెడితే కాలికంటూ వాళ్లెలా ముప్పుతిప్పలు పెడుతున్నారో నువ్వే చూద్దువులే! నీ చెలుకను మీ చిన్నాన్నే కొన్నాడు కదా! అందులోని కొంతభాగాన్ని నర్సయ్య కమ్మావు కదా! దాని కోనం వాళ్లిద్దరూ పోట్లాడు కుంటున్నారు, నిన్ను వెంటనే రమ్మంటున్నారు. మొన్న నర్సయ్య నాతో చెప్పాడు."

' రెండురోజుల్లో పోదాం. నువ్వూ నా వెంట రావాలి. నాకు సాయంగా ఉన్నట్టుంటుంది. మన ప్రశ్నలకు సమాధానాలు కూడా వెతుక్కున్నట్టవుతుంది.'

ఆదివారం రోజున సునీల్‌ను తీసుకుని మా ఊరికి బయలుదేరాను. బస్సు మా ఊరి పొలిమేరల్లోకి ప్రవేశించినప్పుడల్లా నా శరీరం

సృష్టికర్తల చిరునామా • కొటిక మల్లయ్య

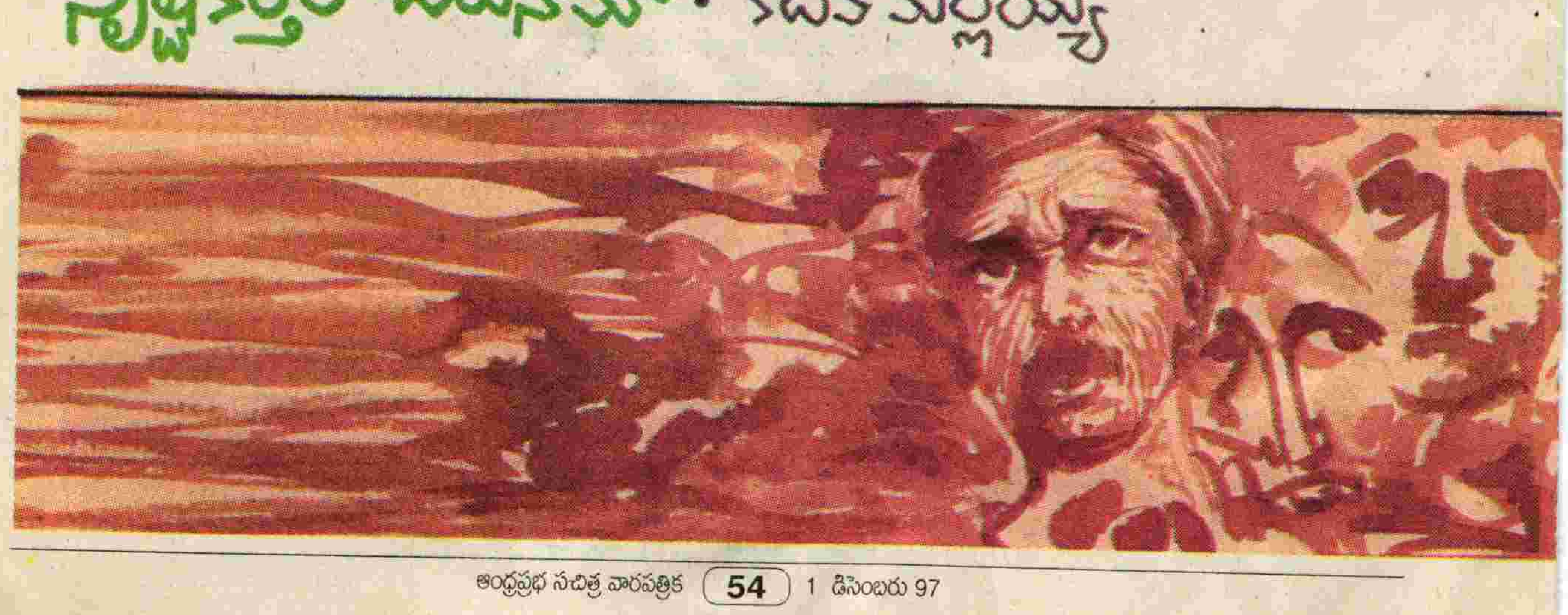

పులకిస్తుంది. చల్లగాలి నాకాహ్వానం పలికినట్లనిపిస్తుంటుంది. చెట్లు ఆప్యాయంగా పలుకరిస్తున్నట్లు తోస్తుంటుంది. చెట్లు, గుట్టలు మా చెరువుపై నుండి వచ్చే చల్లగాలి అన్నీ నన్నాప్యాయంగా అక్కున చేర్చుకుంటున్న అనుభూతి కలుగుతుంటుంది.

నాలోని పులకింతను, పారవశ్యాన్ని గమనించాక సునీల్ -" మహేందర్ ! నిజంగా నీదో విచిత్రమైన మనస్తత్వం. ఈ ఊరు నీకేమి ఒరగబెట్టిందని నీ కింత పారవశ్యం? లక్షల ఆస్తులు పొందినవాళ్లు కూడా ఇంత పరవశం చెందరు" అన్నాడు.

"ఏం?.. ఏం తక్కువైంది నాకు? నాకు ఊళ్లో పెద్దగా ఆస్తిలేదన్న మాట నిజమే! ఉన్న కొద్దిపాటి ఆస్తీ నాకు కాకుండా పోయిందన్న మాటా నిజమే! మిగిలిన స్వల్పభాగం ఎందుకూ కొరగానిదే కావచ్చు. అయినంత మాత్రాన ఊరు నాకేమివ్వ లేదంటావా? నా ఊరు నాకు జన్మనిచ్చింది. చదువు నిచ్చింది. పాతికేళ్ల జీవితాన్నిచ్చింది. ఉద్యోగం దొరికేంత వరకూ నేనీ ఊరి మట్టివాసనను పీలుస్తూనే బతికాను. నా తండ్రి భూమిపై వచ్చిన ఆదాయంతోనే పెరిగాను. ఇంకేమివ్వాలి నాకు ఊరు? అప్పులైతే ఇవ్వలేదు కదా! అది చాలదా? అందరికీ లక్షల ఆస్తులే సంక్రమించాలంటే ఎలా సాధ్యమవుతుంది?"

నన్ను ప్రశంసాపూర్వకంగా చూసాడు సునీల్.

బస్సు మా ఊరి బస్టాపులో ఆగింది. బస్సు దగ్గర నా భూమికొన్న మా అమ్మమరిది కొంరయ్య చిన్నాన్న, మా సొంత చిన్నాన్న వీరయ్య, మరో నలుగు రైదుగురు నిల్చొనొన్నారు. వాళ్లనక్కడ చూసిన నాకెంతో సంతోషం కల్గింది.

"మనం వస్తామని తెలిసి బస్టాండులో మన కోసం ఎదురు చూస్తున్నారు. మనలాంటి వాళ్లమయితే ఇలా చేయగలమా? ఊళ్లలో ఇలాంటి ప్రేమలు, అతిథిసత్కారాలింకా ఉన్నాయనడానికిది నిదర్శనం కాదా?'' అన్నాను సునీల్‌తో- బస్సుదిగుతూ.

"తర్వాత మాట్లాడుకుందాం"అన్నాడుసునీల్. అంతలో నర్సయ్య వచ్చి నమస్కరించాడు. మేమిద్దరమూ ప్రతి నమస్కారం చేసాము.

"పొద్దటి బస్సుకే వత్తరనుకున్నం బిడ్డ. బారెడు పొద్కెక్కె. ఇంకొంచెపైతే ఎక్కడోల్లక్కడ వెళ్లిపోతరు. మొసమర్లకుంట పనులున్న కాలం. వీపుగోక్కుం దామన్నా తీరిసత్త లేదు" అన్నాడు

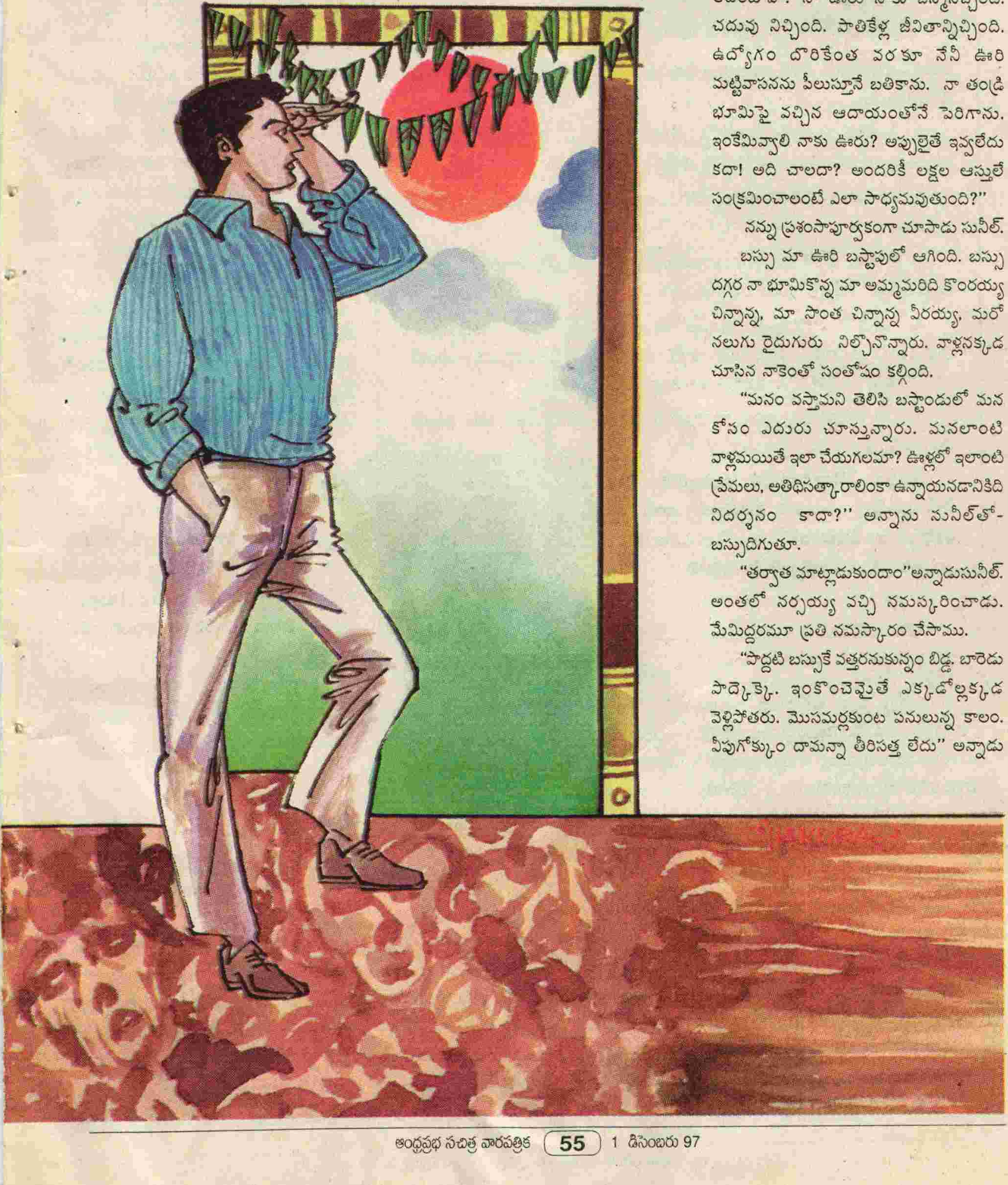

అతివలూ... జాగ్రత్త!

మేకప్ సామగ్రిద్వారా అందమేకాక, అనారోగ్యంకూడా వచ్చే అవకాశం ఉంది. మేకప్ సామగ్రిలో బాక్టీరియా పెరిగే అవకాశాలెక్కువకాబట్టి ఈ కింది జాగ్రత్తలు తీసుకుంటే జెర్మ్-ఫ్రీ మేకప్‌ని మీరు అప్లై చేసుకోవచ్చు.

1. మేకప్‌కి మునుపు మొహాన్ని, చేతుల్ని సబ్బుతో శుభ్రం చేసుకోండి. ఇందువల్ల మేకప్ సామగ్రిలోకి వేళ్లే బాక్టీరియా నశిస్తుంది.

2. మీ కాస్మొటిక్స్‌ని ఇతరులతో పంచుకోకండి; ఇతరులది మీరూ వాడకండి.

3. కనీసం వారానికోసారయినా మీ మేకప్ బ్రష్‌లని, స్పాంజ్‌ని, ఇతర అప్లికేటర్స్‌ని వేణ్ణీళ్లలో కడుగుతూండండి.

4. మేకప్ సామగ్రిని రూమ్ టెంపరేచర్‌లో, పొడి ప్రదేశంలో భద్రపరుస్తూండండి. వేడి, తడి బాక్టీరియాని అభివృద్ధి చేస్తాయి. అంటే బాత్‌రూములో మేకప్ సామగ్రిని ఉంచకూడదన్నమాట.

5. మీ కాంపాక్ట్‌ని, ఇతర కాస్మొటిక్స్ పెట్టెలని సదా మూతలు మూసి ఉంచండి.

చివరగా, **ఏడాదిదాటిన కాస్మొటిక్స్ సామగ్రిని పారేయండి.** అయితే **కళ్లచుట్టూ వాడే లిక్విడ్స్, మస్కారాల విషయంలో** ఈ నియమం వర్తించదు. ఎందుకంటే, **ఇవి ఆర్నెల్లకే పారేయాలి.**

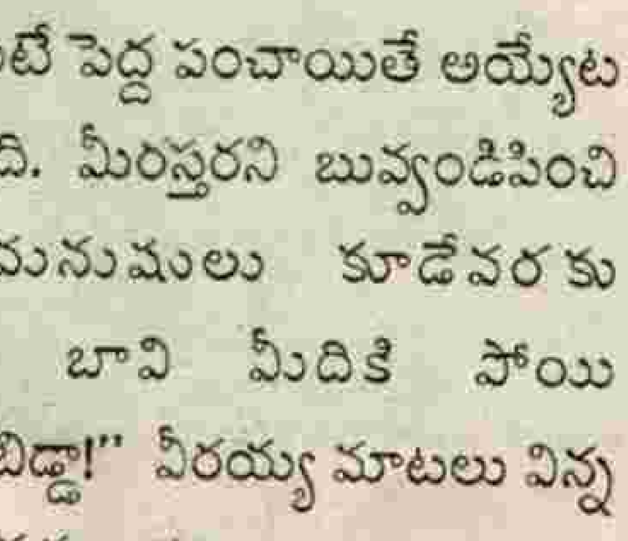

డి. పద్మజ

మా చిన్నాన్న వీరయ్య.

కొంరయ్య కొడుకులిద్దరూ ముఖం మాడ్చుకొనున్నారు. "ఏం జెయ్యన్నే! మబ్బుల్నే లేచి తయారయినం. అక్కన్నుంచి బస్సుదొరకిచ్చుకోని వచ్చె వరకు ఈ ఊరికొచ్చే బస్సు ఎల్లేపాయె. ఇగ ఈ బస్సు కోసం గంటకూచున్న మక్కడ" అన్న నేను.

"అయితెనేమాయెపటు బిడ్డ స్కూటరుంది గద.....దానిమీద రాకపోయిండ్రా?" అన్నాడు వీరయ్య.

"మా రావచ్చు. కానీ రోడ్డెప్పుడూ సందడిగానే ఉంటుంది. బాగాక్సిడెంట్లయితున్నయి. తలకాయ నొప్పని బస్సుకే వచ్చినం" అన్నాను.

వీరయ్యతో వాళ్లింటి కెళ్లాం. కొంరయ్య, నర్సయ్య మనుషులను తెచ్చు కుంటానికి ఊళ్లోకెళ్లారు. వాకిట్లో వాల్చున్న మంచంలో కూర్చున్నాం.

" ఇగ కూచుంటే పెద్ద పంచాయితే అయ్యేటట్టుంది. పొద్దెక్కింది. మీరస్తరని బువ్వండిపించి వుంచిన. పెద్ద మనుషులు కూడేవరకు బువ్వతినుండ్రి. బావి మీదికి పోయి కాల్లుకడుక్కోండ్రి బిడ్డా!" వీరయ్య మాటలు విన్న నా ముఖంలో ముడతలు పడ్డాయి.

" ఏందే చిన్నాన్నా! ఇందులో పంచాయితేముంది? "అన్నాను.

"ఇదేమన్న లక్కబుల్లకాయల ఎవారమనుకుంటున్నవా? నీతీరుగనే అందరుంటరనుకుంటున్నవా బిడ్డ! నువ్వేమొ దరమరాజువు. గుంట చిక్కులన్ని నీకు తెలువయి. ఎక్కడికో ఓ కాడికి అదే తెగుతదికని మీరైతే అన్నం తినుండ్రి...కాల్లు కడుక్కోండ్రి" అన్నాడు వీరయ్య.

" నీ కొడుకు అందరు తన తీరుగనే ఉంటరనుకుంటడే మామ. సంగతేందో ఇప్పుడు తెలుస్తది" అన్నాడు సునీల్.

"నా కొడుకుని దెప్పవల్సిందేం లేదు. ఆడు దరుమరాజు. దరుమరాజు కెప్పుడు అపజయం గలుగది. సరెగని అన్నం తినుండ్రి."

"మాకిప్పుడాకలేమవడం లేదే మామ! వచ్చేటప్పుడే టిఫిన్ చేసివచ్చినం. మధ్యాహ్నం వరకాకలి కాదు మాకు? మాట్లాడుకోవడమయిపోనియ్యలేవు. పోయేటప్పుడు తింటం" అన్నాడు సునీల్.

" ఛట్ నీ యవ్వ! గా టిఫిన్ తింటె కడువునిండుతదా? మరన్నం తినుండ్రి. తినెవరకందరస్తరు" ఖచ్చితంగా చెప్పాడు వీరయ్య.

" మా చిన్నాన్న పట్టువడితె విడిచిపెట్టడు. పల్లెటూళ్లో అన్నం తిన్న తర్వాతే మిగతా ముచ్చట్లు. పట్టినంత రెండు బుక్కలైనా సరే తిందాం. " అని సునీల్ ను తీసుకొని బావి దగ్గరకెళ్లాను.

కాళ్లు చేతులు కడుక్కోని ఇంట్లో కెళ్లాము. మా కోసం వేసున్న పీటలమీద కూర్చున్నాం. కందిపప్పు, తాళింపు పెట్టిన పులుసు చేసింది చిన్నమ్మ. పక్కన మామిడికాయ పచ్చడుంది. నూనెక్కువగా లేకపోవ డం వల్ల ముక్కమెత్తగుంది.

పప్పు,చారు కలుపుకొని తింటుంటే రుచికరంగానే ఉంది.

మా దగ్గరే గొంగడి ముద్దగా వేసుకొని మా చిన్నాన్న కూర్చుని అన్నం తింటున్నాడు. " ఓ కోన్ని దొరకవట్టి కొయ్యాన్నని అనుకున్న కని బిడ్డ, నీ భూమిని కొన్న చిన్నయ్య, మీ వోల్లు ఏడుత్తరని ఊకున్న. మల్ల నువ్వచ్చేదేమొ పంచాయితి కాయె'' అన్నాడు వీరయ్య.

"మాంసం, కోడికూర ఎవ్వలకు కావన్నే మామ? ప్రేమతో పెట్టిన పచ్చడిమెతుకులైన మంచిదే!" అన్నాడు సునీల్.

"కడుపు నిండ తినుండ్రి బిడ్డ..."

"పెరగు లేదాయె మామ?"

" బర్రె సూడిదయింది బిడ్డ. ఇంక రొండు నెల్ల యితె ఇంటి నిండ పాడే!"

" బర్రె పాలియ్యకుంటె కొనుక్కోరా." అన్నాడు సునీల్.

"రూపాయలకు రూపాయలు పెట్టి పాలు పెరు గుకొని తాగన్నేంటే ఎల్లుతదా బిడ్డ మాకు. ఇంట్లుంటే బాగనే తాగుతం. ఇంట్ల పాడి లేకుంటే కొనుక్కోని తాగుడు తక్కువే! మీరత్తున్నరని పెరుగు కోసం రొండుమూడిండ్లు మా తిరిగిన కానీ దొరుకలే! " అన్నాడు వీరయ్య.

భోజనాలు ముగించి లేచి వాకిట్లో కొచ్చాము.

ఐదారుగురు పెద్దమనుషులు, నర్సయ్య, మా చిన్నాన్న, ఆతని కొడుకులు వచ్చారు. కొందరు వాల్చున్న మంచాల్లో, ఇంకొందరు అరుగంచుకు కూర్చు న్నారు.

సునీల్, నేను పెద్దమనుషుల పక్కన మంచంలో కూచున్నాం. ఈ విషయంలో ఇంతమంది పంచాయితీ పెద్దలనెందుకు పిలువాల్సివచ్చిందో నా కర్థం కాలేదు. నేను నా ఊరి వాళ్లపై పెట్టుకున్న నమ్మకాలేమవుతున్నాయి? ఈ సమస్య జటిలం కానుందా? నన్ను నేనే ప్రశ్నించుకున్నాను.

'ఏంటి మహేందర్! చదువుకున్నోడివి. అన్నీ తెలిసినోడివి. నలుగురికి చెప్పవలసినోడివి నువ్వే చెప్పించుకుంటేమన్నట్టు? చాట్ల తవుడు బోసి కుక్కలకు కొట్లాట పెట్టరంటరు చూడు, గట్లయింది నువ్వు చేసిన పని! ఒకే చేనును ఇద్దరికమ్ముడేంది?' అన్నాడు నర్సిరెడ్డి నిష్టూరంగా.

ఉపోద్ఘాతమేం లేకుండా నేరుగా నా పైకి దాడి ప్రారంభించడం నాకు బాధాకరంగానే ఉంది.

"ఒకే భూమిని నేనిద్దరికెక్కడమ్మాను? అరవై కుంటల్లోంచి పదిహేను కుంటలది ప్రత్యేకంగా ఉందని, దాని మీద నర్సయ్య బయానా తీసుకున్నాను. ఈ విషయం చెప్పినా వినకుండా మా చిన్నాన్న కొంరయ్య, ఆతని కొడుకులు మొత్తం అరవైకుంటల భూమికని పదివేలే బయానా ఇచ్చారు. ఆరోజే నర్స య్యను పిలుద్దామంటే దొరుకలేదు. ఎలాగో ఎవర్నో ఒకర్ని ఒప్పించుకొమ్మని అప్పుడున్న పెద్దమనుషులు చెప్పలేదా?" అన్నాను.

"ఆ భూమి కొంరయ్య, మీ పొత్తులున్నది. కొంరయ్య కొనానన్నప్పుడే వేరే వాళ్లకమ్మాలి. నర్సయ్య కెలా అమ్మావుదాన్ని?"

'రెండేళ్లుగా మా చిన్నాన్నకు కొనమని చెబుతూనే ఉన్నాను. తానుకొనానన్నాడు. తీరా పంచుకొని అమ్మిన తర్వాత మొత్తం తనకే కావాలని బలవంతం చేసారు. అయినా నా భూమిని నేనమ్ముకుంటే తప్పేముంది?"

"భలేటోనివే ఉన్నవు మహేందర్ ! అది జాయింట్ పట్టా భూమి. ఎవర్నో తీసుకొచ్చి మధ్యలో పెడితే మీ చిన్నాన్న వాళ్ల కిబ్బంది కాదా! నీళ్ల దగ్గర, ఇతర విషయాల దగ్గర" అన్నాడు మరొక పెద్ద మనిషి

'బావితో కానీ, కరెంటు మోటారుతో కానీ నర్సయ్యకేం సంబంధం లేదు. పోగా ఆ ముక్క ప్రత్యేకంగా ఉంది. ఎంత చెప్పినా మా వాళ్లు కొనమ న్నారు. అందుకే దాన్ని నర్సయ్యకమ్మాను. దాని ధర వదిలిపెట్టి మిగతా భూమికి డబ్బులిస్తే అయిపోతుంది కదా! ఇందులో పంచాయితేముంది? '

"మంచిగనే చేసినవు తియ్యి. పదిహేను కుంటలకు నర్సయ్య దగ్గర బయానా తీసుకొని భలే మంచిపని చేసినవు. మరిగ ఎవ్వలనెట్ల మెప్పించుకుంటవో మెప్పించుకో!"

నన్ను దోషినిచేస్తూ అన్నాడు సర్పంచ్ .

చేస్తూ " నేనిలా తీసుకోవడంలో ఏ ఉద్దేశ్యమూ లేదు. మా నాన్న చనిపోయింతర్వాత రెండు మూడేళ్లుగా ఆ భూమి లోంచి ఒక్క ధాన్యంగింజ కూడా నాకివ్వలేదు మా చిన్నాన్న వాళ్లు. పోగా పెట్టుబడులకని, ఎరువులకని వందా, రెండువందలు నా దగ్గరే వసూలు చేసారు. నేనుంటున్నదేమో దూర ప్రదేశంలోనాయె. అందుకే అమ్మాలను కంటున్నాను. వాళ్లు కొనమంటే కొనలేదు. పంచుకొని కొంత నర్సయ్యకమ్మిన తర్వాత అంతా కావాలని అలా చేసారు. ఇందులో నేను చేసిందేముంది?" అన్నాను.

" మహేందర్ నువ్వేమన్న వేలుపెడితే చీకని , వెన్న పెడితే నాకని చిన్నపిల్ల వాడివా? నర్సయ్యకమ్మిందానికి వదిలిపెట్టి ధర చేసుకొమ్మని గట్టిగా చెప్పొద్దా? నీది నువ్వు అమ్ముకోవచ్చు కానీ ఇట్ల కాదు. మరిప్పుడేం చేస్తావో చెయ్యి. నర్సయ్య తాను బయానిచ్చిన భూమిని వదలనంటున్నాడు. కొంరయ్య తనకు మొత్తం భూమి కావాలంటున్నాడు. ఎవర్ని ఏ విధంగా ఒప్పిస్తవో ఒప్పించు. " అన్నాడు రాజిరెడ్డి.

" అంతా నా వాళ్లే నన్న నమ్మకంతో ఇట్లా చేసాను. మా చిన్నాన్న - నర్సయ్య ఇచ్చే డబ్బును మినహాయించుకుని మిగతా డబ్బులిస్తే సరిపోతుంది. లేదా తన బయాన తాను తీసుకొని విరమించుకున్నా మంచిదే! ఎవన్నో ఒకర్ని ఒప్పుకొమ్మని నేను వేడుకుంటున్నాను."

కొంరయ్య కొడుకులు నా మీదికి గయ్ మని లేచారు.

" జాయింటుపట్టా ఉన్న భూమిని నర్సయ్యకెలా అమ్ముతావో మేం చూస్తాం. అందులోకి మరొకరు రావడం మాకిష్టం లేదు. అమ్మితే మొత్తం మాకే అమ్ము. మాట తప్పద్దు. లేకుంటే మేమిచ్చిన పదివేల బయానకు పదివేల రూపాయలు కలిపి మా కిచ్చెయ్యి. లేకుంటె పుర్రెలెగురాలె. ఆ భూమిలకు నర్సయ్య నాగలెట్ల వత్తదో మేం జూత్తం..."

ఆమాటలు నాకు బాధాకరంగా ఉన్నాయి. నా చిన్నమ్మ కొడుకులే నాతో ఇలా సవాలు చేయడం నన్ను మరింత బాధకు గురిచేసాయి. కొద్దిక్షణాలు నా నోటినుంచి మాట రాలేదు. నేను మాట్లాడబోయేంతలో సునీల్ అందుకున్నాడు.

" అలా పట్టుపట్టుకుని కూచుంటే ఏమన్నట్టు? మీరేదో తన వాళ్లని , వ్యవసాయం చేస్తూ పంటలే పండిస్తూ కష్టపడుతున్నారని మీ అన్న మీమీద సానుభూతి తో ఉన్నాడు. ఆతనినమ్మకాన్ని గంగల కలుపకుండ్రి. ఆ పదిహేను గుంటలకు నర్సయ్య దగ్గర బయానా తీసుకున్నాడని తెలిసి కూడా మీరెందుకు బలవంతం చేసారు మొత్తమియ్యమని? అది పోగా మిగతా భాగానికి ధర చేసుకోవాల్సింది. మీరమాయకులని , చెప్పినట్టు వింటారని నమ్మినందుకు మీ అన్నకు తగిన బుద్ధే

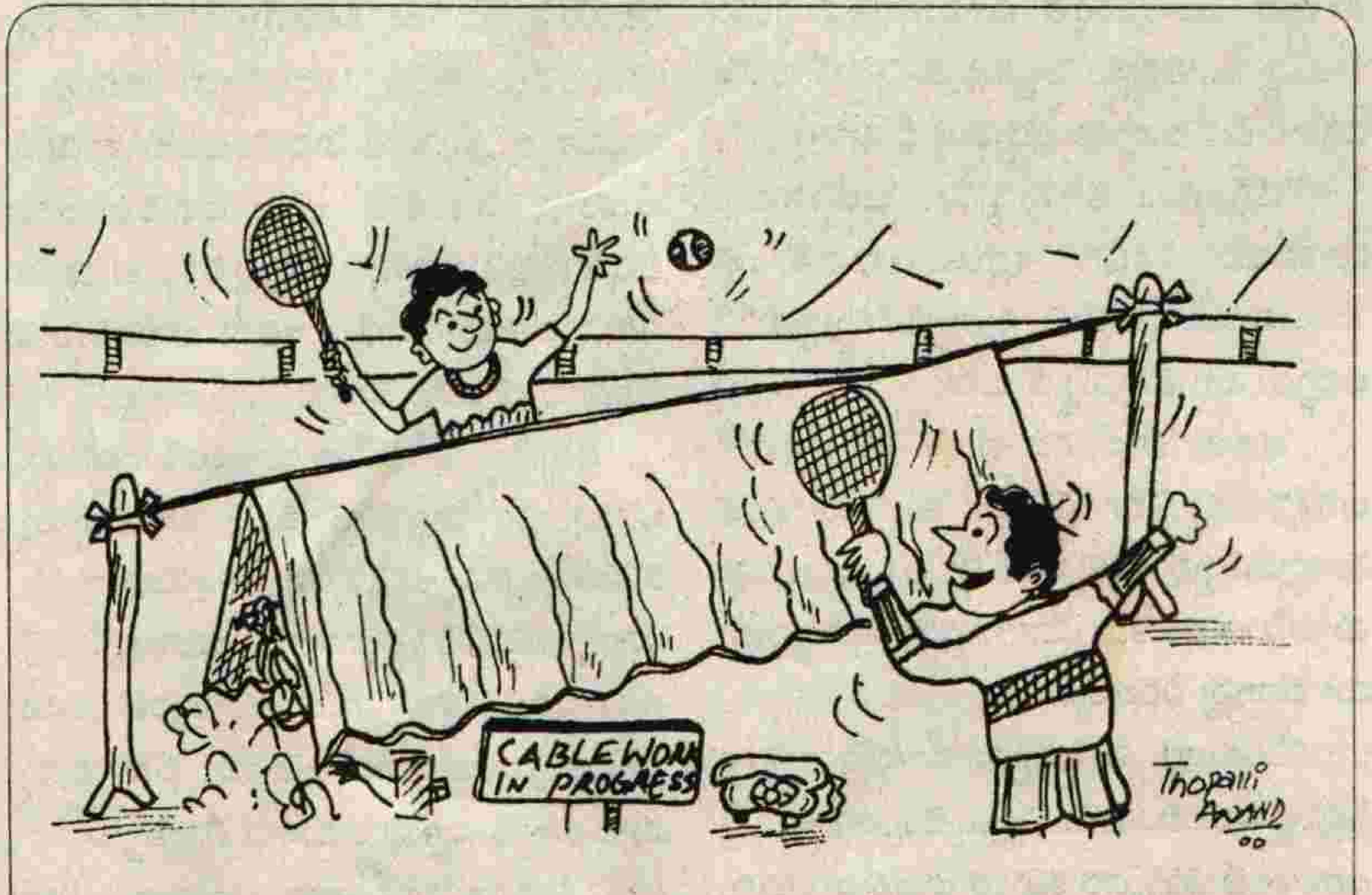

శపించడం

పత్రికకు కట్టిన సంవత్సర చందా అయిపోవచ్చిందని మూడు నెలలుగా మూడు నోటీసులు పంపించినప్పటికీ ఓ పెద్దమనిషి జవాబు రాయలేదు. చందా కూడా కట్టలేదు. ఇక ఆ సంచికతో ఆ చందా అయిపోవస్తుంది. ఆందుచేత ఆ సంచికతోపాటు పత్రికవాళ్లు ఒక ఉత్తరం జతపరిచారు. "అయ్యా! ఇక మీరందుకునే చిట్టచివరి సంచిక ఇదే అని తెలుసుకోండి!" అని క్లుప్తంగా రాశాడు - ఒళ్లుమండిన సర్క్యులేషన్ మేనేజర్ ఆ ఉత్తరంలో.

అందుకా పెద్దమనిషి జవాబు ఇలా ఉంది - "అయ్యా! నా కిప్పుడు 99 ఏళ్లు. నేను ఆ మరొక్క సంవత్సరంపాటు బతకకూడదని శపించడం భావ్యమా?"

వి. బాలకృష్ణ (పామర్రు)

చెప్పుతున్నారు."

అన్నాడు సునీల్ అందరినీ దబాయిస్తున్నట్టు.

" మహేంద్రన్న భూమిని తనది తానమ్ముకున్నడు. నీకు బాగ బలముందా? ఇయ్యాల్లనే నాగలి గట్టుత అందులో . ఏం జేస్తవో చెయ్యి" అన్నాడు నర్సయ్య గట్టిగా. ..

ఆతనికి మద్దతుగా ఆతని కులం వాళ్లలేచారు. మా చిన్నాన్న కొడుకులకు మద్దతుగా మరి కొందరు లేచారు. కొందరటూ.....కొందరిటుగ వాదోపవాదాలు జరుగుతున్నాయి.

"మహేందర్ చదువుకున్నడు. గీ గుంట చిక్కులన్ని తెలువనోడు. నౌకరి జేసుకుంట తన చందాన తాను బతుకుతున్నడు. పాపం.. ఊళ్లున్న ముత్తెమంత భూమిని అమ్ముకొని పోతున్నడు.. తిప్పలు పెట్టకుంర్డి. ఎవ్వలో ఒకరు దిగిరాంర్డి." అన్నాడు లచ్చయ్య షావుకారి.

"చేసిండు.. కూసున్నడు. మందనడు.. మాకనడని ఏందిది? ఇద్దరికి తఖరారుపెట్టి కూసున్నడు. భూమేం పుక్కానికిస్తున్నడా?" అన్నాడు మా చిన్నమ్మ కొడుకు.

"ఇంత పొడుగు ధర పెట్టి నవా? అగ్గువనగ్గవకు దొబ్బు కుంట ఇంక మాట్లాడతన్నవు. ఊళ్లె వసతి లేక అమ్ముకుంటన్నడు కానీ ఆ ధర కమ్మేదేనా?" గద్దరించినట్టన్నడు మా చిన్నాన్న వీరయ్య.

"వీరయ్యా! నువ్వెప్పుడు మాట్లాడినా నీళ్లళ్ల పిత్తినట్టే ఉంటది. భూమి ధరలు లెక్కనా? అక్కన్నే అంతకంటే ఎక్కొధర కమ్మిన యున్నయి. తక్క ధర కమ్మినయున్నయి. " అన్నాడు గంగయ్య.

"ఇగగిట్ల మాట్లాడుకుంటవోతే రాత్రయినా పంచాయితి తెగది. అసలు సంగతి వదిలిపెట్టి ఒగలనొగలు కొల్సుకునుడేంది? మహేందర్ ! మీ తమ్ముల మాటలు విన్నవు కదా! నీకున్న మంచితనం వాళ్లకు లేదు. ఏం జేత్తవో జెప్పు?" అన్నాడు సర్పంచ్.

ఇక నాకు మాట్లాడక తప్పలేదు." నర్సయ్యా! నా జీవితంలో నేనబద్ధమాడింది లేదు. నేను నీకు చేను అమ్ముతానని చెప్పలేదు. నేనున్న చోటుకొచ్చి బయానా పెట్టావు. వాళ్లేమో మొత్తం కావాలని నన్ను ఇరికించారు. ఆ రోజు నీకొరకు మనిషిని తోలితే లేవు. పెద్దమనుషులను, నా ఊరి వాళ్లను, నా వాళ్లని నమ్మి ఆ భూమిని వాళ్లకిస్తానని ఒప్పుకున్నాను. ఈ భూమిని వదిలిపెట్టు. నువ్వు రొన్నెల్లయింది కదా డబ్బిచ్చి! నీ డబ్బు నీకు వడ్డీతోసహా కలిపి ఇచ్చేస్తా. నా మంచితన్నాన్నో , నామీద గౌరవంతోనో నువ్వు దేనికొప్పుకున్నా మంచిదే!"-అన్నాను ప్రాధేయపూర్వకంగా.

నా మాటలు విని నర్సయ్య ముఖం ముడుచుకున్నాడు. కొద్ది క్షణాలాగి ఖచ్చితంగా అన్నాడు. " నువ్వు చదువుకున్నోనివి. మేం మోటుగాల్లం. మా తోని చెప్పించుకుంటవా? ఆ పదిహేను కుంటలకు బయానా పెట్టిన. ఆ భూమి నాదే! వాయిదా ప్రకారం నేను మిగతా డబ్బులు కడాతా. నేను రొండువేలు బయానిచ్చెపటికె ఇంక రొండు వేలు కలిపిస్తనంటున్నవు. అప్పుడే పదివేలిస్తే పదివేలు కలిపిచ్చేటోనివా? నువ్వు రొండువేలు కాదు ..ఎంతిచ్చినా నాకద్దు . మనిషన్నాక ఒక్క మాట మీద నిలబడాలె. నా దగ్గర బయాన తీసుకొని ఆల్ల దగ్గరెందుకు తీసుకున్నవు? బయానిస్తే కొన్నట్టే లెక్క. ఆ భూమి నిడువ. ఆరునూరయిన మంచిదే! ఆ భూమిలకు కొంరయ్య కొడుకు లెట్లస్తరో నేం జూత్త.."

నర్సయ్య నుండి నేనా మాటలూహించలేదు. ఓదిక్కు నర్సయ్య, మరో దిక్కు మా చిన్నమ్మ కొడుకులు నన్ను దోషిని చేసి మాట్లాడుతున్నారు. ఎవరూ తగ్గడానికి సిద్ధంగా లేరు. తమ పట్టుమీదనే ఉన్న ఇరు పక్షాల వారిని చూస్తుంటే నాకు విపరీతమైన ఆగ్రహం వచ్చింది. పైగా నన్ను మాటతప్పుతున్నానని బదునాం చేస్తున్నారు.

" మీరేమో పెద్దసత్య హరిశ్చంద్రులు . లేదా ఆయన కన్నగారో తమ్ములో.. 'నేనేవెు మాటతప్పేవాన్ని ,అంతేనా ? నేను పిచ్చివాన్నయి మీరంతా నా వాళ్లని మిమ్మల్ని నమ్మాను. ఓ దిక్కు పొరపాటు జరిగిందని ఒప్పుకుంటుంటే ఎందు కిలా పట్టుపట్టి కూర్చుంటారు? ఒక్కరైనా ఎందుకు దిగిరారు? నేను నా భూమిని ఎవ్వరికీ అమ్మను. దాన్నెవరూ దున్నవద్దు. అలాగే బీడుగానే ఉండనియ్యండి. ఇద్దరి పైసలు మీవి మీకు పారేస్తాను . తీసుకోండి. నా భూమి నాకే కావాలి. " అన్నాను కోపంగా. లేచి చిర్రుబుర్రులాడుతూ అటూ ఇటూ తిరగసాగాను. సాధారణంగా ఎవరి మీదా కోపం కనబరచని నేను కోపానికి రావడంచూసి కొంతైనా దిగివస్తారనుకున్నాను. కాని అదీ జరుగలేదు.

"అమ్ముతానని ఇద్దరి దగ్గర బయానా తీసుకోని ఇప్పుడు డబ్బులు వాపసు ఇస్తానంటే ఎవరూర్కుంటారు? ఇద్దరికీ తీసుకున్న దానికి రెట్టింపు డబ్బు లిచ్చి రాసిచ్చిన కాగితాలను చింపెయ్యండ్రి. " అన్నాడు ఉపసర్పంచ్ .

అవును...అవును అన్నారంతా. ఇద్దరికీ రెట్టింపిస్తే ఒప్పుకుంటామన్నారువాళ్లు.

అంటూ ఉత్తపుణ్యానికి పన్నెండువేల రూపాయలు చెల్లించాలన్నమాట! అది నాలాంటి మధ్యతరగతికి కూడా ఎదగని ఉద్యోగికి భారమే! బయానా తీసుకున్న ఖర్మానికి అంత డబ్బు నష్టపోవడం , అదీదండుగ రూపంలో కట్టాడని నింద భరించడం ...ఏం చెయ్యాలా అని నేను ఆలోచిస్తున్నాను.

"మహేందర్ ! నీ కింత వరకు ఒక్క మచ్చకూడా లేదు. ఇప్పుడిలా చేస్తే దండుగ కట్టావన్న అపకీర్తి వస్తుంది. రెట్టింపు డబ్బు కట్టి భూమినుంచుకున్న వాడిగా పాడుపేరొస్తుంది. మాట కోసం ఎన్నో వదిలిపెట్టుకున్న నీకు ఇలా జరగడం బాగుండదే. పన్నెండు వేలు నష్టపోయి ఊంళ్లో చెడ్డపేరు తెచ్చుకునేకంటే ఎవరో ఒకర్ని ఇంకే విధంగానైనా ఒప్పిస్తే మంచిది. అలా చేయకుంటే ఆ తర్వాత భూమిని అమ్మడం కూడా కష్టమవుతుంది. బాగా ఆలోచించు." అన్నాడు సునీల్ .

నాకిది ఊహించని ఎదురు దెబ్బ. నేనేం మాట్లాడలేక పోయాను.

"మహేందర్ మాట్లాడవేంటి? ఇద్దరూ భూమిని వదులు కోవడానికి సిద్ధంగా లేరు. ఏం చెయ్యాలో చెప్పు" అన్నాడు రాజిరెడ్డి.

సునీల్ నన్ను పక్కకు తీసుకుని వెళ్లాడు. నాకో ఉపాయం చెప్పాడు. నాకది సబబుగానే తోచింది. చాలా సేపు తర్జనభర్జనలయ్యాయి. నాకివ్వాల్సిన డబ్బులోంచి కొంత తక్కువచేస్తే తానా భూమిని

నర్సయ్య కొదిలి మిగతా భూమిని తీసుకుంటానన్నాడు కొంరయ్య. నాకు కొంత నష్టమైనా సమస్య ఇలా పరిష్కారం కావడం నాకు కొంత ఊరట నిచ్చింది. ఈ విధంగానే కాగితాలవీ రాసుకుని సంతకాలు పెట్టాము.

ఆ భూమి కోసం ఇంత తతంగం జరగడం ఒకెత్తయితే అక్కన్నుంచి వెళ్లిపోతూ మాచిన్నమ్మ కొడుకులు తమస్నేహితులతో అన్న మాటలు ఒకెత్తయినాయి. నేను వినడం లేదదనుకొని వాళ్లన్న మాటలు నన్నుతీవ్ర ఆవేదనకు గురి చేసాయి.

"నర్సయ్య ప్రాణం పోయినా భూమినొదిలిపెట్టడని మాకు తెలుసు. అయినా మొత్తం భూమికి ధర చెయ్యాలని మా అన్న నిందులో ఇరికించాం . మేం గట్టిగా బిగబడితే నర్సయ్య కిచ్చిన భూమి మాకు రాకున్నా మాకిచ్చిన భూమి ధర కొంతైనా తగ్గుతుందని ఇట్ల చేసినం. మా అన్న అమాయకుడు కదా! బోల్తా పడ్డాడు."

ఆ మాటలు సునీల్ విన్నాడు. "తెల్సిందా నీ పల్లెవాళ్ల సంగతి. వాళ్లెంత అమాయకులో ఇప్పటికైనా అర్థమైందా? "అన్నాడు సునీల్. మా తమ్ముల మాటలు నాకు షాక్ ట్రీట్‌మెంట్ లాంటివే! సమస్య పరిష్కారమైనా ఆ మాటలు నన్ను చాలా బాధించాయి.

ఆరోజు సాయంత్రం ఊర్నుంచి వెళ్లిపోయాము. గాయపడున్న నన్ను సునీల్ ఏమీ ప్రశ్నించలేదు. "సర్వ సంపదలకు సృష్టికర్తలైన గ్రామీణుల్లో వ్యాపార నాగరికత పెరుగుతోందా? ఇదువరకున్న ఆ ప్రేమలు, ఆప్యాయతలు నశిస్తున్నాయా? డబ్బు చుట్టే తిరుగుతున్నాయా?'

నాలో రకరకాల ప్రశ్నలు... భూమి డబ్బు పూర్తిగా ముట్టడం, రిజిస్ట్రేషన్ పనులన్నీ పూర్తికావడానికి రెండుమూడు నెలలు పట్టింది. ఈ రెండు మూడునెలలు ఊరికి తరుచుగా పోయాను . ఊరికెళ్లినప్పుడల్లా ఒక్కోసారి ఒక్కోవాడకు తిరుగుతూ ఇంటింటికి వెళ్లి గ్రామీణులతో మాట్లాడాను. వాళ్ల కష్టసుఖాలను తెలుసుకున్నాను. వాళ్లు చేస్తున్న పనులను గమనించాను. నా ప్రశ్నలకు సమాధానాలకోసం వెతికాను.

* * *

"ఊళ్లమీద నీకున్న అభిప్రాయాలు ఇప్పటికైనా మారాయా?"

" సునీల్ ! నేనోడిపోయానని చెబితే నేనేదో కోల్పోతాననుకోను. ఇందులో ఒకరు ఓడిపోవడం, ఒకరు గెలవడం అనే మాటే లేదు. కాలానుగుణంగా ఎంతో కొంత మార్పు రావడం అత్యంత సహజం. అంత మాత్రాన పల్లెవాళ్లు అన్నిటికీ దూరమై మారిపోయారనటం సరైంది కాదు. ఇక కొంరయ్య, నర్సయ్య వాళ్ల ప్రవర్తనకు గల కారణమంటావా? బాగా ఆలోచిస్తే నాకవి అసహజమని పించడం లేదు. భూమ్మీద వాళ్లకుండే ప్రేమే , ఆ భూమిని తామే దక్కించు కోవాలన్న తాపత్రయమే వాళ్ల పట్టుదలలకు కారణం. మా చిన్నమ్మ కొడుకుల దురుసు ప్రవర్తనకు కారణం వాళ్ల తరంలోని ఆవేశం.. దుడుకుతనం..

ఎవరెన్ని చెప్పినా ఇలాంటి పంచాయితీ మనలాంటి వాళ్లలోనయితే నేను పన్నెండువేలూ కట్టాల్సి వచ్చేది. అల్పసంతోషులు వాళ్లు . ఒకటి రెండు వేలతో సంతృప్తి పడ్డారు. నీ నమ్మకాల మాటెలా ఉన్నా ఆ విషయంలో నేను చేసింది తప్పుకాదా? ఎంత రెక్కలుముక్కలు చేసుకున్నా ఎముకలే మిగుల్చుకున్న కొంరయ్య లాంటి వాళ్లు ఈ అవకాశాన్ని చూసుకుని రెండువేలు సంపాదించు కోవాలనుకోవడంలో తప్పేముంది?' ' అన్నాను .

నా విశ్లేషణకు నోరు తెరిచి చూస్తున్నాడు సునీల్ . కొద్దిసేవతనికేం మాట్లాడాలో తెలియలేదు.

"అంటే? ఊళ్లిప్పుడు ఊళ్లుగానే ఉన్నాయంటావు. పెద్దగా మార్పురా లేదంటావు. ఇప్పుడెవరు వ్యవసాయం చేస్తున్నారు? తెలిసే ఎందుకలా గుడ్డిగా సమర్థిస్తావు? " అన్నాడు సునీల్

"నేను దేన్నీ గుడ్డిగా సమర్థించడంలేదు. కాని ఇప్పటికీ ఎప్పటికైన ఆ సృష్టికర్తల చిరునామాలు ఊళ్లేనంటాను. నేను గడపగడపా తిరిగి చూసాను. ఎన్నో గమనించాను.

"ప్రతి కులం నుంచీ చదువుకొని ఉద్యోగాలొచ్చి కొందరు, ఇతర విధాలుగా కొందరు వలసలు పోయుండవచ్చు. అయినా ఇదివరకటంత కాకున్నా ఇప్పుడు కూడా వ్యవసాయాలు చేసేవాళ్లు చేస్తున్నారు. బట్టలమ్మే వాళ్లు చేస్తూనే ఉన్నారు. ఇతర ఉత్పత్తి సంబంధమైన పనులు చేసేవాళ్లు చేస్తూన్నారు. అయితే ఖచ్చితంగా తమ కులవృత్తులతోనే బతుకుతుండటం లేకపోవచ్చు. కాని సహస్ర వృత్తుల వాళ్లూ వాళ్ల ఉత్పత్తులను సాగిస్తూ ఊళ్లలో ఉన్నారు. వాళ్లే మన సంస్కృతిని, భాషను కాపాడుతున్నారు.

"ఇప్పుడు సమాజంలో సంక్లిష్ట పరిస్థితులున్న మాట నిజమే! చాలా మంది ఊళ్లొదిలి పోతున్నట్టి కనబడ్తున్న మాటా నిజమే! కానీ దుర్మార్గంగా పెరుగుతున్న పట్టణాలు ఎంతమందికని ఉపాధి చూపగలవు? ఎన్ని వనరులు తగ్గినా భూమయితే తగ్గేది కాదుగదా! ఎన్ని పారిశ్రామికోత్పత్తులు, బంగారం, సంపదలున్నా ఆహారోత్పత్తులు లేనిదే బతకడం సాధ్యం కాదు కదా! అందుకే ఎప్పటికైనా గ్రామాల దిక్కు దృష్టి మరల్చక తప్పదు. ఇంజనీరింగ్ చదివీ బతకడానికి వ్యవసాయాన్ని ఎన్నుకోవలసి రావచ్చు. అందుకే సృష్టి కర్తల శాశ్వత చిరునామా గ్రామమే! మనది వ్యవసాయిక ప్రధానమైన దేశమన్నది మరిచిపోవద్దు ."

నా మాటల గూర్చి ఆలోచిస్తూ న్నాడు సునీల్.
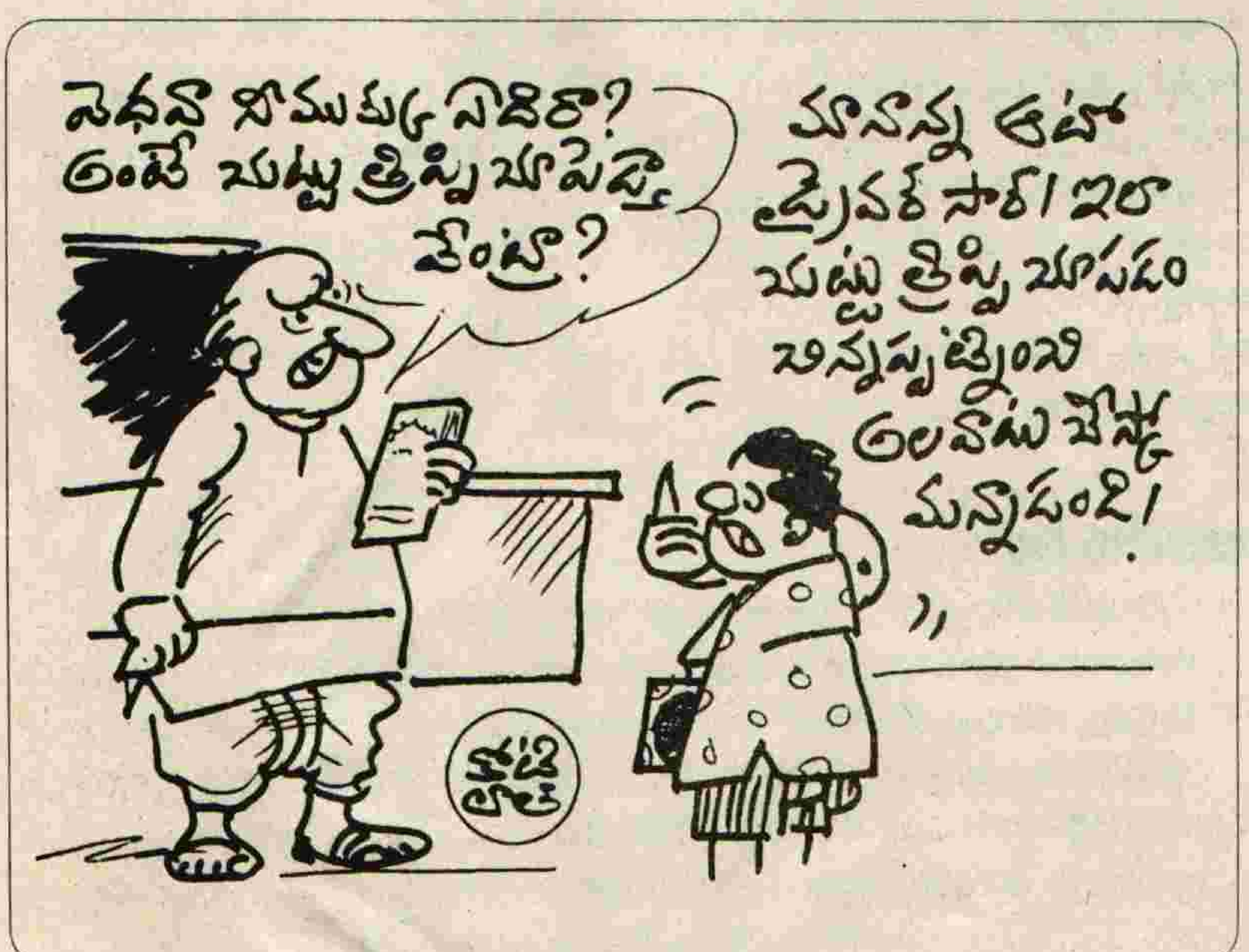
Ⓟ